

Dunántúli Harangszó

A NYUGATI (DUNÁNTÚLI) EVANGÉLIKUS EGYHÁZKERÜLET LAPJA

2014. TÉL

Szerkesztői sorok

A most kezünkhöz érkező Dunántúli Harangszó tartalmának összeállítása közben újra rácsodálkozhattam arra, hogy egyházkerületünk élete milyen sokrétű és tartalmas. Ez csak azért lehetséges, mert gazdag és tartalmas a múltra épülhetünk. Evangélikus felekezetünk hite egyidős a keresztény egyház hitével. Éppen ezért, Karácsony ünnepére készülve, *Fehér Károly* lelkész testvérünk igényes és mély gondolatai segítenek elmélyedni abban a szent titokban, hogy Isten emberré lett értünk Jézusban. Egyházkerületünk múltjáról, hitvalló elődeinknek a jelenben is példát adó életéről olvashatunk *Dr. Csepregi Zoltán* írásában. Az egyházmegyék eseményeiről szóló tudósítások után most olyan munkaágról, az egyházzenéről olvashatunk, amely mindig szerves része volt evangélikus egyházunknak. Az Arckép keretébe *Tölle Balázs* került, mint a legrégebbi evangélikus iskolánknak, az 1557 óta fennálló soproni Berzsényi Dániel Evangélikus (Líceum) Gimnáziumnak igazgatója.

Ősszel ünnepeltük Nagyvelegen a Fejér-Komáromi Egyházmegye ifjúsági táborainak 50 éves születésnapját. Az öt évtized alatt több generáció élhette át az egymással és Krisztussal való közösség áldásait. Sokan közülük ma is aktív tagjai valamelyik dunántúli evangélikus gyülekezetnek. A jelenünkben folytatódó közelmúlt áldása ez, méltó tehát, hogy erről is hírt adjunk. Adja Isten, hogy az Egyház Urának ajándékaiban bővelkedő múltunkra és jelenünkre az Ő szándéka és szíve szerinti jövő épülhessen!

Örömmel jelzem, hogy a jövő évtől újságunkat 4 oldallal bővítjük. Ezekre az oldalakra lelki épülésre szolgáló írások kerülnek. Az egyik oldalon az újság megjelenését követő három hónapnak az *Útmutatóban* olvasható havi igéjével kapcsolatban olvashatunk rövid igemeditációt. A többi oldalra pedig egyéb, ismeretet tágitó és a hitben elmélyítő írások kerülnek, például újságunk lapjain is készülünk a lutheri reformáció kezdetének 2017-ben ünneplendő 500. évfordulójára.

Minden Olvasónknak és szeretteiknek szerkesztőtársaim nevében is áldott Karácsonyt és reményteljes új esztendőt kívánok!

Kovács László
főszerkesztő

Krisztusunk ma született

Karácsony. Talán ez az az ünnep, amihez a legtöbb képzetársításunk van. A család ünnepe, a szeretet ünnepe, karácsonyfa, ünnepi vacsora... És lassan minden értéke devalválódik.

A család ül a nagy bevásárlóközpont étkezdéjében. Sajnos, már nincs egyiküknek sem annyi keze, amennyi elég lenne a mai megfelelésnek. Enni is kellene, a gyereket is etetni, de a legfontosabb, hogy üzeneteiket olvasni-küldeni. Így már minden más másodlagossá válik.

Vezető hír a rádióban: először hozott világra gyermeket egy méhátültetésen átesett nő. Már meg sem lepődünk azon

az etikai felvetésen, hogy az eddigi közhely – az embernek egy biztos van az életében, az anyja – megdőlni látszik.

Tanítványaimat kérdezem: hogyan ünneplitek a karácsonyt? Elmegyünk egy wellnessbe. Nem kell otthon kécsülni. Ez a családi ajándék.

Karácsony. Jézus születésének ünnepe. Vajon hányan tudják még igaz szívvel, igaz hittel ünnepelni? Letéve a fogyasztói társadalom kihívásait, a médiavilág csábítását. Hiszen Isten földre jött közénk, hogy megmentse. Ő végzi a munkáját ma is. Nem facebookon, nem twitteren érkezik. Nem műtétet, vagy az emberi elme nagy találmányain keresztül, hanem a szívünk leszegényített Betlehemébe születik meg, hogy élni tudjunk általa, követni tudjuk és általa éljünk. Lerogyva a templompadba, számunkra is legyen ünneppé az angyalének, mely belezeng a világ zajos csendjébe: Dicsőség mennyben az Istennek és a földön békesség és az emberekhez jóakarat.

És indítsa lábunk, szívünk, életünk a nagy hír: Krisztusunk ma született, hirdessétek! Mennyből földre küldetett: kövessétek! Jövel, Jézus, kérünk, légy a mi vezérünk, hogy jó útra térjünk! (EÉ 160,1)

Koczor György

RÉSZLETEK GROÓ GYULA EGYHÁZKERÜLETI MISSZIÓI MÁSODLELKÉSZ 1939-ES ÁDVENTI IGEHIRDETÉSÉBŐL

Amikor pedig János a börtönben hallott Krisztus cselekedeteiről, ezt üzent neki tanítványaival: „Te vagy-e az Eljövendő, vagy mást várjunk?” Jézus így válaszolt nekik: „Menjetek, és mondjátok el Jánosnak, amiket hallotok és láttok: vakok látnak, és bénák járnak, leprások tisztulnak meg, és süketek hallanak, halottak támadnak fel, és szegényeknek hirdettetik az evangélium, és boldog, aki nem botránkozik meg énbenem.” Amikor azok elmenőben voltak, elkezdett Jézus beszélni a sokaságnak Jánosról: „Miért mentetek ki a pusztába? Szélingatta nádszálat látni? Ugyan miért mentetek ki? Puha ruhákba öltözött embert látni? Hiszen akik puha ruhákat viselnek, a királyok palotáiban vannak. De hát miért mentetek ki? Prófétát látni? Azt láttatok, sőt - mondom néktek -, prófétánál is nagyobb. Ő az, akiről meg van írva: Íme, én elküldöm előtted követemet, aki elkészíti előtted az utat. (Mt 11,2-10)

Keresztelő János hallott a Jézus cselekedeteiről, és azzal, amit hallott, nem volt megelégedve.

(...)

Talán mégsem Jézus a Messiás? Mindenesetre nem az a Messiás, akit ő várt. Nem az a Dániel próféta által megjövendő és lángoló színekkel megfestett, keménykezü, félelmetes bíró, aki megsemmisítő ítéletet és büntetést hoz a bűnös világra. Nem a hódító király, aki vasvesszővel uralkodik a népeken. A Jézus cselekedetei mások. Tanít, gyógyít, prédikál. Működésével nem ver fel nagy port. Nem lép fel külső hatalmi és uralmi igénnyel, nem vonul be hódítóként Jeruzsálembe, nem nyúl bele elhatározóan az élet s a dolgok folyásába, nem változtatja meg egy csapásra a világot. Halk szavú, igénytelen, szegény és elhagyatott. Nincs fegyvere, sem serege, se vára, se pártja, se pénze, se befolyása. A világ, az élet, a történelem szekere elrobog mellette, és sárt fröccsent az arcába, s ő letörli nyugodtan. Türi a farizeusok gúnyát, az írástudók áskálódásait, Heródes garázdalkodásait. Türi, hogy a bűn emelt homlokkal hivatkozzék az élet piacán, s nem csap le reá vasmarokkal. Nem alapít új felekezetet, nem indít reformációt, nem szít forradalmat. Kicsoda ne botránkozna meg ilyen Messiáson?

(...)

Keresztelő János óta mind a mai napig felvetik ezt a kérdést mindazok, akik szembekerülnek Krisztussal, s akik személyes elhatározással kénytelenek dönteni: vele vagy ellene. Nem a világ kérdése ez, az elhalad Krisztus mellett. Ez a hitéért tusakodó ember, az adventi lélek kérdése. Krisztus születése után 2000 esztendővel, a világháború utáni fegyveres „béke” huszadik évében s talán egy új világégés küszöbén, remegő várásában ez a kérdés különös élességgel bír. Igazán a Megváltó, a Szabadító-e az a Jézus, akiről az egyház prédikál? Ő-e a váltság hozója, reménységek beteljesítője – vagy mást várunk? Csakugyan eljött volna benne a világ Megváltója, elközelített volna az Isten országa? A világ mostani állapota mindenesetre nem erről beszél. Az élet mindennap igazolni látszik ennek az ellenkezőjét. Egyre több a büntetlen bűn s az enyhítetlen szenvedés. Egyre folyik a könny és a vér. Nehezebb az élet, és nem könnyebb a halál. Kevesebb a kenyér, és több az éhes száj. Nő az elgyötört tömeg, és nincsen pásztora. Pedig az angyalok már vagy kétezer évvel ezelőtt békességet és nagy örömet hirdettek minden népnek. Ha ugyan jól értettük a szavukat...

Keresztelő János még nem tudja, hogy neki ebben a Krisztusban szükségképpen meg kell botránkoznia – és valóban nemcsak neki, hanem minden embernek. Jézus Krisztusban, a názáreti ács fiában és az Isten fiában meg kell botránkoznia az emberi észnek és az emberi szívnek. Mert ő nem emberi várakozások beteljesítője, nem emberi reménységek kielégítője. Akik tőle gazdasági fellendülést, földi paradicsomot, világbékét és hasonlókat várnak, akik ezekben látják az Isten országát, azoknak szükségképpen csalódnia és megbotránkoznia kell benne. Azok elfordulnak Krisztustól, sőt ellene fordulnak, és sietve felesküsznek valamelyik új „vezérre”, akinek a cselekedetei mutatósabbak és az ígéretei kecsegtetőbbek.

Krisztus pedig ma sem felel mást a kétségbeesve vagy követelőzve, számon kérve vagy várakozva kérdezőknek, mint amit Keresztelő Jánosnak felelt. „Halljatok és lássatok.”

A hallanivaló: az evangélium hirdetése. És a látnivaló: az ezt követő jelek. Az örömmézenet az Isten királyságának elközelítéséről és ennek az országlásnak a jeleiről szól. Ez a sorrend nem mellékes és nem fordítható meg. Először hangzik az evangélium. Az örömmézenet arról, hogy az eljövendő immár megérkezett. Isten „megtekintette az ő népét”. Elküldötte a békességszerzőt, a kiengesztelőt. A király amnesztiát hirdet fellázadt alattvalóinak. A mennyei Atya visszafogadja tékozló gyermekeit. Az Írás ezt úgy mondja: bűnök bocsánata, kegyelem. Isten útra kel és megérkezik az emberhez, hogy maga állítsa helyre a megszakadt viszonyt teremtő és teremtmény között. Isten velünk akar lenni: Immánuel! Velünk, akik eddig nélküle és ellene éltünk. Ennek most már vége szakad. Ezt illusztrálják a jelek: a vakok látnak, a sánták járnak, a poklosok megtisztulnak, a siketek hallanak, a halottak feltámadnak. Isten véget vet a bűnös állapotnak és meg akar szabadítani a bűn következményeitől is. A betegség, nyomorúság, halál hatalmából. Mert ahol Isten jelen van, ott örök élet van!

Az Ige testté lett.

(„Ott fekszik a kisded Jézus a fagyón.”)

Ádventben, Karácsony táján talán gyakrabban vesszük kézbe az énekeskönyvünket. Istentiszteleten kívül is. Váratlanul gazdag, sokak által méltán irigyelt énekkincsünk gyöngyszemei közül válogathatunk, templomban, családi esti csöndben, ádventi koszorú, karácsonyfa gyertyafényében. Ne szégyelljük kimondani: sajátos hangulatot teremtenek ádventi, karácsonyi énekeink. Embervoltunkat, Krisztushitünket szegényíténénk, ha megfosztanánk magunkat attól, hogy egész lényünket átjárja a megénekelt evangélium. Számbavehetetlen, mi minden keményíti, szürkíti, szegényíti gondolkodásunkat, béklyózza igaz érzéseinket, sorvasztja hitünket. Nagyon rászorulunk, hogy testestül-lelkeستül, mindenestül átmelegedjünk, felengedjünk ádventi-karácsonyi énekeink szövegének, dallamának fényénél, melegénél.

A 153. énekünknel azonban sokan gyorsan továbblapoznának. Öröme lehet ott derülni, ahol egy csecsemő, a kisded Jézus a fagyón fekszik? Nor-

mális ember énekelhet örömdalt fagyra kitett gyermek fölött? Édesanyákból válogatott bizottság „beszavazná” ezt az éneket? Nem teszi tönkre a címben idézett sor az egészet? Pedig amikor szívesen énekelünk a „Dermesztő, hideg télben, Éj kellős közepén” kinyílt Rózsabimbóról, ugyanarról van szó (ÉÉ 157). Nem a „Csendes éj, Tiszta szent éj” andalító soraival és dallamával kellene körülölelni a megtestesült Igét?

Amikor az Ige megtestesült, csak az angyalok ujjongtak. Meg Mária, akit „boldognak mond minden nemzedék”. Még az evangélikusok is. Igaz, a Magnificatba belehasít Simeon próféciaja az éles törőről. Az istálló jászola valóban kemény fekvőhely, a széna-szalma pedig szintén szegényes váncos volt. De nem szánalmat akarnak kelteni a fagyra kitett gyermek iránt, hanem imádatot az Atya előtt, aki nem látszatszegénységre, hanem valóságos nyomorúságra, a keresztre tette ki értünk a Fiút. A testté lett Igének nem az fájt, hogy nem királyi körülmények közé született, hanem hogy a sajátjába jött, de az övéi nem fo-

gadták be. A testté lett Ige, Jézus Krisztus ezen a fagyón fekszik. Becsaphatták előtte az ajtót, eretnekként exkommunikálhatták, bármikor elmozdítható helytartó csúfot üzhett belőle, senki kis szolgál arcul csaphatta, keresztre lehetett verni. Történészek, teológiai professzorok a létét is megkérdőjelezhették. Filozófus elmondhatta, hogy az lesz az igazi megváltó, aki ettől a Megváltótól megváltja az emberiséget.

Nem szánalomból hiszünk benne, hanem azért, mert „fagyra tett” szegénységében sem maradt istensége a mennyben, hanem Isten irgalma a szegénységbe volt belerejtve. A keresztfára még a bölcsőnél is jobban rejtette a hatalmas, hozzánk hajló irgalmas gazdagságot. Földi élete utolsó perceiben, amikor a legszegényebb volt, a legnagyobbat ajándékozhatta a latornak, a bűnbánó gonosztevőnek: a vele való örök közösség gazdagságát. Isten népének a hite abból él, és attól melegszik át újra meg újra, hogy a fagynál is hidegebb halál a jászolnál hasonlíthatatlanul keményebb kereszt ölelésének adta át magát. Értünk. (ÉÉ 189) Amikor szegény lett, irgalmas hatalmát nem hagyta a mennyben.

Amikor pedig az Atya felmagasztalta, áldozatul adott emberségét nem vitte magával. Dicsőségében is a szegénységbe rejtőzve ajándékozta nekünk magát. Apostolai és evangélistái emberi szóban történő tanúskodásában, mai, benne hívő prédikátorai igehirdetésében, a gyermek vagy felnőtt fejére csorduló három tenyérnyi vízben, testét és vérért rejtő falatnyi ostyában és kortynyi borban jelen van és cselekszik, értünk és velünk. Mindez olyan földhözragadt-nak, szegényesnek tűnik, mint a rongyos pólya, vagy a tépett, foszlott szélű ággyékkötő Grünwald Isenheimben látható oltárképén. Pedig a mi remélt „fehér ruhánk” is ezekből lesz szabva. Krisztus semmivel össze nem hasonlítható szegénységéből. Hazudnak, akik mutatósabbat ígérnek, vagy már itt a maguk méretére készítik, ami csak tőle, a „fagyra tettől” várható. Ennél többet nem kínálhat nekünk. Üdvösséges arra gondolni, hogy a „Föl útra, ti hívek...” és a „Vegyétek, egyétek...” kezdetű énekeinknek nem csupán a dallama azonos! Az Ige érettünk lett szegény, hogy mi érette lehessünk Isten irgalmas hatalmának koldus-gazdagai.

Fehér Károly

Reformáció a Muravidéken

1. Az irodalmilag tevékeny udvari prédikátorok

A 16. században vagy a közvetlenül ezt követő években a Muravidéken működő evangélikus lelkészek többnyire uradalmi központokban, feltehetőleg mint udvari prédikátorok szolgáltak, Alsólendván a Bánffy-birtokon és Muraszombatban a Széchy- majd Poppel-birtokon. Nevüket irodalmi munkásságuk őrizte meg. Beythe István, Kulcsár György, Szalaszei György, Tőke Ferenc műveit az ugyanebben a régióban e földbirtokosok támogatásával működő nyomdászok, Rudolf Hoffhalter és Johannes Manlius adták ki, őrizték meg az emlékezetnek, miközben sok falusi prédikátortársuk neve feledésbe merült. (A képen: Kulcsár György posztilláskönyvének a homokbödögei evangélikus gyülekezetben megőrzött példánya)

2. A stájer emigránsok

II. Ferdinánd belső-ausztriai ellenreformációja emigrációra késztetett több protestáns lelkészt, tanítót, diákok, valamint nemesi és polgári családot is. A menekülők a stájer Radkersburg (Regede) melletti, de már magyarországi Petáncon, a Nádasdy-kastélyban találtak átmeneti menedéket. Név szerint ismerjük két lelkészüket az 1600 és 1604 közötti időszakból, Johannes Walthert és Johannes Gaepnert, utóbbit egyenesen a petánci szolgálatra avatták fel. Legfontosabb feladatuk nem a helybeliek, hanem a határon átgázó stájer evangélikusok lelkigondozása volt. Ferdinánd többször felszólította Nádasdy Ferencet (ld.: a képen) e menedékhely felszámolására, mikor végül sor került erre, a két lelkész továbbra is Magyarországon, a Batthyány-uradalmakban talált újabb alkalmazást.

3. Névtelen prédikátorok az adójegyzékekben

Vas vármegye adóösszeírásaiban maradtak fenn egyértelműen protestáns prédikátorokra vonatkozó adatok a Rába-Muravidéki járásból (katolikus papokra ugyanis az adóösszeírás nem terjedt ki). 1599-ben 16, 1601-ben 19 községben találni prédikátort, sőt Tisinán még külön egy káplánt is. Nevek híján csak feltételezhető, hogy a név nélkül szereplő muraszombati lelkész Szalaszei Györgynek János nevű fia és utódja lehet, a szenttrinitási pedig az az ismeretlen keresztnévű Gombosi, akinek fiáról, Gombosi Jánosról a vizitációs jegyzőkönyv tesz említést 1627-ben, míg a martyánci prédikátor az ugyanezen iratban emlékezetből megnevezett Jagonics János. A többiek még ennyire sem ismertek. Annyi mindenesetre megállapítható, hogy a 16-17. század fordulóján a Muravidék középkori eredetű plébániáin már többnyire protestáns papokat találunk. A „protestáns” megjelölés itt pontos, hiszen a dunántúli egyházvidék központi részén, a Nádasdy és Batthyány uradalmi központokban is csak az 1590-es években kezdett tanításában és szervezésében elkülönülni az evangélikus és református két irányzat, és az elválás folyamata majd két évtizedig tartott. Az egyházigazgatási központoktól (Németújvár, Csepreg, Sárvár, Pápa) távol fekvő, s nagyjából más földesurakhoz tartozó Muravidéken pedig időben lemaradva zajlottak hasonló események.

4. Evangélikus vizitátorok

Az 1620-as években egyre több addig református lelkész írta alá a Formula Concordiae-t, azaz csatlakozott az evangélikus egyházszervezethez, egyre több szlovén származású, evangélikus püspök által felavatott lelkész jelenik meg a Muravidéken, és ezt a váltást az 1627-ben az evangélikusok által lefolytatott egyházlátogatás pecsételi meg. Ekkor tíz gyülekezetet vizitálnak, az itt felvett jegyzőkönyv egyháztörténeti vonatkozásán túl igen értékes gazdasági és néprajzi adatokat is tartalmaz. A következő olyan egyházlátogatás, melynek jegyzőkönyve fennmaradt, 1662-ben történt és 14 muravidéki gyülekezetre terjedt ki.

Ugyanebben az időben, 1661-ben írta össze Musay Gergely evangélikus püspök az igazgatása alá tartozó evangélikus gyülekezeteket. Az alsó-muravidéki Alsólendváról már mint egykor virágzó, de megszűnt evangélikus egyházzal emlékezik meg. Alsólendva birtokosa, Bánffy Kristóf elsőként katolizált a régióban, a városba jezsuita missziót telepített, és minden protestáns kultusznak véget vetett. Zömmel a 17. század közepén katolikus hitre térő többi kegyúrnak, a Nádasdyaknak és a Batthyányaknak a hitváltása egyelőre nem járt ilyen drámai változásokkal a vidék egyházi viszonyaiban, így Musay Gergely adatfelvétele még hitelesen tükrözi a Habsburg központi kormányzat által indított határozott rekatolizáció előtti vallási helyzetet.

Az élet vasárnapja, avagy 50 év Isten tenyerén

Bizonytal a lehetetlenre vállalkozna e sorok írója, ha a fejér-komáromi evangélikus ifjúsági táboroztatás elmúlt fél évszázadáról kívánna a rendelkezésére szolgáló keretek között átfogó beszámolót adni. Még az sem könnyű fe-

utamon akkor is, ha nem mindig erre az igeszakaszra gondolok.” Nobilis Márió rk. teológiai tanár;

„Isten műhelye volt ez a tábor, a tábor vezetői pedig, Sztruhár Andrással az élen, Isten áldott eszközei. Bennem

is sok mindent átértékeltek, átformáltak az ott megélt tapasztalatok. Nemcsak új élményeket, új barátokat kaphattam, hanem új célokat is. A dolog természete az, hogy a tanítványok egy idő után tanúkká, majd kiküldött hívivökké válnak.” Szemerei János püspök;

„Kedves »mai fiatalok«: talán fel sem tudják fogni, milyen izgalmas idők voltak ezek. A fejér-komáromi egyházmegye híres nyári táborai semmiképpen sem tartoztak egyházunk hivatalosan támogatott alkalmai közé: azt hiszem, valahol a »tiltás« és a »tűrés« közti mezőben helyezkedtek el.” Fabiny Tamás püspök

„Jó volt reformátusként megfogni az evangélikus, a katolikus kezeket, mert hát hol lennének egyek, ha nem ott? Azóta is így gyakorlom a keresztyén-ségem, élem meg a hitet, ilyen »hántai módon«”. Bölcsföldi András „Böli” református lelkész

„Talán 1977-ben történt, hogy az első szobába idegenek

»fészkeltek« be magukat. Napközben többnyire »túrúztak«, de az esti alkalmainkra már megérkeztek. Közben gyanús, fekete autóval érkező idegenek tartották szemmel a házat. Egyik délután pedig egy hatfős csoport »zavart« meg bennünket. Túra közben a házból kerestek szálláslehetőséget. Óvatosan méregettük egymást. Megkínáltuk őket az

ladat, ha a professzionálisan előkészített és örömteli ünneplésben lezajlott jubileumi nap eseményeit kívánjuk összefoglalni.

Szeptember 6-án Nagyvelegén az egykori táborvezetők és résztvevők egy egész napon keresztül ünnepeltek, emlékeztek, s a viszontlátás örömeiben együtt adtak hálát egyházunk Urának az eltelt évekért és a táborozás megannyi ajándékáért. E napra igényes kiadványok, könyv, CD és a tábori újságok újbóli kiadásával is készültek a szervezők. A

„Fejér-Komáromi Egyházmegye Nagytábora 1964-2014” című könyv archív és színes fotókkal közli az 50 év történetét és az egykori táborozók visszaemlékezéseit. Az alábbi idézetek, úgy vélem, mindennél hitelesebb képet mutatnak Isten megtartó szeretetének csodáiról: „Ez volt kamaszkoromban az »élet vasárnapja«.” Varga Szilárdné (Garami Izabella);

„De ami a legszebb, hogy az első alkalommal feladtul és útravalóul kapott ígérek időről időre más súlypontja – a tanúságtevő közösség, a megtérés, a hit, Jézus jelenléte, a keresztség vagy épp az örök remény – ragyogott föl, kísért el – akár Rómáig –, és erősít tovább az

ebédből megmaradt paprikás krumplival. Elmondtam, hogy mi egy baráti csoportként vagyunk együtt. – Mi is barátok vagyunk – jött a válasz. – Mi evangélikusok vagyunk. – Mi meg ferencesek.

Az 50 év alatt kimondhatatlanul sok ajándékban részesültem, részesültünk. Mindig úgy éreztem magam, mint a tanítványok a megdicsőülés hegyén. Kóstolót kaphattam a mennyei vacsora öröméből.” Sztruhár András táboralapító

a hosszú út során a táborozókat féltő szeretetével vezette. Az igehirdető személyes hangú vallomása az evangélium élő erejével hirdette, hogy e helyek mind az isteni teofánia helyei voltak, hiszen az élő Jézus Krisztus volt jelen az igékben, az egymással megosztott kenyérben, a testvéri beszélgetésekben és a sok közös élményben. Az istentiszteletet követő köszöntők sorában Sztruhár Andrást, a táboralapító atyát hosszú időn át végzett ifjúsági

„Amikor szembesültünk a ténnyel, hogy a hántai parókiát el kell hagynunk, nagyon csalódottan fogtunk bele más helyszín keresésébe. Csak reménykedni tudtunk, hogy valami hasonlóan csendes, szép fekvésű, barátságos településre lelünk, ahol az ott lakók is megértéssel fogadják ezt az egyre népesebb és nem mindig csak nappal hangos sokadalmat. Örömmel vettük, hogy Nagyvelegen mindezekre rátaláltunk.” Mészáros Tamás táborvezető, egyházkerületi felügyelő

A hálaadó napra az előzetes regisztrációk alapján mintegy 260 fő jelentkezett be. A jubileumi nap nyitányaként az úrvacsorás istentiszteleten a táboralapító atya felidézte azokat a hegyeket és magaslatokat, ahova Isten Szentlelke

és zenei szolgálatai elismeréseként egyházkerületünk elnöksége Egyházkerületi Éremmel tüntette ki. A nap hátralévő eseményei között ebéd után fórumbeszélgetésekre, filmvetítésre és az elmaradhatatlan Nagyveleg – Effata futballmérkőzésre került sor. Az ünnepet a vacsorát követő tánc ház zárta.

Az igehirdetést, és egyéb hangképes beszámolókat egyházunk honlapján (evangelikus.hu) és a YouTube közösségi oldalon tekinthetik meg:

<https://www.youtube.com/watch?v=WeSJHFNHG5I>

Szarka István

Összeállította:

Adámi Mária; maria.adami@lutheran.hu

Kevésből ezer, kicsiből hatalmas

2014. szeptember 28-án került sor Széll Éva Anna beiktatására a Szák-Szendi Evangélikus Gyülekezet lelkészi állásába. Széll Éva Anna Lucfalván nőtt fel. Az Evangélikus Hittudományi Egyetemen először hittanár diplomát szerzett, majd 2001-ben elvégezte az ének-zene tanár szakot Szegeden. Ezt követően ösztöndíjjal a németországi herfordi egyházzenei főiskolán tanult. 2006-ban hazatért Magyarországra, és lelkészi diplomát szerzett. Hatodéves gyakorlatát a vanyarci gyülekezetben töltötte, lelkésszé avatása után édesapja, Széll Bulcsú mellett segédkezett a kispesti gyülekezetben.

„A kevés is ezerre nő, a kicsiny is hatalmas néppé. Én, az Úr, rövid idő múlva megvalósítom ezt.” (Ézs 60,22)

Egy kicsinek és gyengének számító gyülekezetbe iktattak be 2014. szept. 28-án. Kevés a templomba járó, kevés a fiatal, még kevesebb az evangélikus, alig születnek gyerekek, sokan elvándorolnak. Úgy tűnik, itt nincs tere a misszióknak, hiszen lassan már emberek sincsenek, akiket misszionálni lehetne.

Mégis Isten ide küldött, ahogyan Fülöpöt is elküldte a járatlan útra. Istennek megvannak a maga tervei, lehetőségei és áldásai. Neki nem akadály, hogy kevés által szerezzen

szabadulást, és az sem, hogy az egyet az egy hívőt ezerre szaporítsa. Legutóbbi ígérete és biztatása ez volt. Nem tudom, hogyan és mikor valósul ez meg, csak azt tudom, hogy Isten állja a szavát.

Hiszem, hogy az evangéliumnak ma is ereje van, és képes ébreszteni, átfőrtámasztani gyülekezeteket. Csak legyünk hűségesek Istenhez és Igéjéhez, ne engedjünk a posztmodernizmus nyomásának, amely mindent összekever, amely szerint minden vallás ugyanazt az Istent tiszteli, ahol az emberek nem hisznek egy abszolút igazságban (a Biblia igazságában), hanem kialakítják a maguk sajátos egyéni vallását, válogatva a nekik tetsző vallásos elemek között.

Reformáció közeledtével igen időszerű: egyedül Krisztus által van üdvösség. Egyedül a belé vetett hit által van szabadulás. Egyedül Krisztus szólaljon meg a szószéken, és bízzunk egyedül az élő és uralkodó Úr Jézus Krisztus hatalmas, meglevenítő erejében!

Jer, dicsérjük Istent...

Október 12-én vasárnap 16 órától kórustalálkozóra gyülekeztek össze a Fejér-Komáromi Evangélikus Egyházmegye énekkarai. Örömmel volt ez a délután, hiszen nyolc gyülekezet képviseltette magát az idei évben. Szabik Attila, az egyházmegye zenei felelőse és az alkalom szervezője köszöntötte

a jelenlévőket. A házigazda bakonycsérnyi Örömhír kórus, a csákvári Harmonia Floriania énekkar, a bokodi, székesfehérvári, komáromi, tordas-gyúrói gyülekezetek kórusai, a

tatai ökumenikus Szt. Márton kamarakórus, valamint a Lajoskomáromi Fúvószenekar bemutatkozását hallgatták az egybegyűltek. Szarka István esperes Jn 5,4 alapján hirdette Isten ígét, valamint megköszönte a gyülekezetekben folyó kórusmunkát a jelenlevő kórusvezetőknek és kórustagoknak. Az alkalmat két közös ének zárta. J.S.Bach: Jer, dicsérjük Istent, valamint Mit Isten tesz, mind jó nekem című korálfeldolgozása. A gyülekezeti résztvevők számára nagy élmény volt a kórusok és a fúvószenekar együtt muzsikálása, egyikük így fogalmazta meg: „Valódi Istendicséret volt ez!” Az alkalom szeretetvendégséggel ért véget, köszönet a vendéglátó gyülekezetnek a meleg fogadtatásért.

Összeállította:
Szarka Éva lelkész; istvan.szarka@lutheran.hu

A gyülekezetépítés új lehetőségei és eszközei

Missziói Nap a Győr-Mosoni Evangélikus Egyházmegyében

Hosszas előkészület előzte meg a szeptember 27-én Lébényben megtartott Missziói Napot, amelyen a nyitó áhítatot Karsay Lajos gyórszemere - győrújbaráti lelkész tartotta. Igehirdetésének fő mondanivalója az volt, hogy Urunk örvendező és az örömhírral másokat is megszólító keresztyéneket szeretne látni.

A templomi áhítat után a mintegy 80 fő résztvevő átvonult az iskolába, amelynek aulájában került sor a nap fő előadására, amelyet Franko Mátyás tatabányai lelkész tartott „Új lehetőségek a gyülekezetépítésben” címmel.

Az előadó lebilincselő módon mutatta be azokat a sokrétű, főként informatikai megoldásokon alapuló lehetőségeket, amelyekkel gyülekezetét építi. Ennek gerince az igényes interaktív honlap, a már több ezernyi napi áhítattal, a sokak által látogatott gyülekezeti Facebook oldal, és főként az egy évre előre kidolgozott ún. Nikodémus Akadémia. Ezek bibliai és etikai témákat előre megadott címmel feldolgozó alkalmak, amelyekre képes szórólappal hívogatnak. Sok más mellett külön érdekesség még az ún. pizsamás hittan, ami skype-on keresztül zajlik. Bármelyik gyülekezetben meg lennének elégedve mindazzal, amiről a jelenlevők hallottak. Ebben a sok munkában felesége, dr. Nagy Erzsébet orvos a legfontosabb segítője, akik erre az előadásra is elkísérte. Az előadást magvas eszmecsere követte.

Ebéd után a résztvevők fórumon vettek részt, amelyet e sorok írója moderált. Ennek kapcsán Bakay Beatrix lelkészintől beszámoló hangzott el egy új kezdeményezésről, a mórachidai Falumisszióról, amelyet idén harmadik alkalommal rendeztek meg, egyre nagyobb érdeklődés mellett.

Ezt követte a sokak által várt Vekker koncert. A répcelaki keresztyén könnyűzenei együttest vezetője, Verasztó János lelkész mutatta be. Jó volt hallgatni a szép hangzású zenét, az énekeket és a szívből jövő biztonyságtételeket.

Befejezésül Vladika Zsófia tatabányai lelkész mondott úti áldást. A búcsúzáskor mindenki egy templomot formázó mézeskalácsot kapott emlékül.

A reformációra és Sággy Jenőre emlékeztek

A reformáció közelgő 500. évfordulójára készülve a Lébényi Evangélikus Gyülekezet Véghelyi Antal teológust hívta meg, hogy tartson előadást a reformációról. Erre az alkalomra a Községi Házban került sor.

Az előadó tudományos alaposítással vázolta fel a korabeli egyházi és társadalmi viszonyokat, amelynek kapcsán a régi és az új tanítás közötti különbséget a dicsőség ill. a kereszt teológiájának összehasonlításával tette meg. Luther szerzetesként és teológiai professzorként látta, hogy az egyház tanítása és gyakorlata már nem felelt meg annak, amit Jézus Krisztus hirdetett.

„Luther vallja, hogy a kereszt teológusa a hit nehéz harcában soha nincs a maga erejére utalva. A megfeszített Krisztus erőtlenségében nemcsak felismerheti az Isten erejét, hanem ezt az erőt meg is tapasztalhatja. Ennek csak egy feltétele van: a hit. Ezért mondja Luther, ha baj ér, ha kereszt nehezedik rád, akkor ne a téged ért eseményből indulj ki, és ne abból akarj Isten szándékára következtetni! Ezt csak a dicsőség teológusai teszik. Te légy a kereszt teológusa! Nézz a Krisztus keresztjére, és egyedül azon tájékozódj! Hiteddel ragadd meg a kibeszélhetetlen csodát: Isten függ ott, Istentől elhagyatva! Halld, amint Krisztus a keresztről kétségbeesetten Isten után kiált, és eközben lásd be, hogy Isten tökéletesen egy a kereszten függő Krisztussal. Ha ezt meg tudja ragadni a hited, akkor minél súlyosabb kereszt kerül a válladra, annál bizonyosabban fogod tapasztalni, hogy Isten nem elhagy a szenvedésben, de éppen a szenvedésben lesz egygé veled, míg végül a halálban – amikor úgy érzed, elvesz az életed – ő maga lesz a te életedd, meghozza örök életedd, amitől senki meg nem foszthat. Mert ezt jelenti Krisztus szava: »aki megtalálja életét, az elveszíti« – tudniillik a halál óráján –, »de aki elveszíti énjét az életét, az megtalálja.«” Az előadás további részében bemutatta, hogyan vezetett mindez 1517. október 31-én Wittenbergben a 95 tétel kiszögezéséhez - amelynek közvetlen kiváltó oka a bűnbocsátó cédulák árusítása volt -, a reformáció megindításához.

Az alkalom második részében Koháry Ferenc lelkész felidézte a 100 éve született Sággy Jenő lelkész, novelláíró életútját, majd Steininger Adél tanárnő Sággy Jenő egyik novelláját olvasta fel. Sággy András nyugalmazott celldömölki lelkész további személyes emlékeket mondott el édesapjáról. Többen eljöttek Beziről és Mórachidáról, és nagy meghatódottsággal idézték fel emlékeiket. A megemlékezés csattanós eseménnyel zárult, kiderült, hogy Sággy Jenő elveszettnek hitt népszínművei közül több is előkerült!

Összeállította: Koháry Ferenc; ferenc.kohary@lutheran.hu

Szüntelenül Krisztusra mutatva

Hosszú évek hűséges szolgálata után nyugdíjba vonul Smidéliusz Zoltán, a gyékényesi és a nemespátrói evangélikus gyülekezetek lelkésze, a somogy-zalai egyházmegye esperese, a zsinat lelkészi alelnöke. 1983-ban lett a gyékényesi, majd a nemespátrói egyházközségek lelkésze, majd 1991-től 2000-ig, illetve 2011-től az esperesi tisztséget is ellátta az egyházmegyében. Az évtizedek alatt számos templomfelújítás, missziói alkalom fűződött a nevéhez. Összefogta és hűségesen vezette évtizedeken keresztül a hozzá tartozó evangélikusokat. Smidéliusz Zoltán lelkésztől a nemespátrói és gyékényesi gyülekezet ünnepi istentisztelet keretében köszönt el. Szemerei János püspök köszöntő levelében így búcsúzott a nyugdíjba vonuló szolgátártól:

„Köszönöm hűséges és szerteágazó lelkészi szolgálatodat a somogyi és zalai dombok között. Köszönöm az egyházmegyei és kerületi munkádat, a sokféle közegyházi feladat ellátását, de legfőképpen azt az egyszerű, tiszta és szeretettel átitatott krisztusi szemléletmódot, amit következetesen képviseltél mindenütt. A jól végzett munka után kijár a megérdemelt pihenés. Kívánok neked sok, boldog nyugdíjas évet, elvégzett munkákra áldást, az ideinél pedig jobb szőlőtermést! Ezt mondja az Úr: Én veled vagyok, megőrizlek téged, akárhová mégy... (1Móz 28,15a)” (A kép a püspöktálatáson készült Győrben 2011-ben)

Új kezdet Polányban

Új kezdetnek lehettek szemtanúi azok, akik reformáció ünnepén ellátogattak Somogy megye egyik legkisebb településére, Polányba. Az evangélikus templomért adtak hálát a helyi és környékbeli hívek, amely megújulásának utolsó fázisába érkezett. Idén nyáron belső felújítás, új járólap, valamint padok helyett székek kerültek a templomba. A hálaadó Istentiszteleten - talán egyházunkban formabontó jelleggel - nem a minél több egyházi vezető meghívásán volt a hangsúly, hanem a Krisztus-közösség minél jobb megélésén és a baráti légkör megteremtésén. Kőszeghyné Raczkó Zsuzsanna igehirdetésében elmondta, a templom csak akkor nyer értelmet, ha minél több ember érzi lelki otthonának.

Várják a testvéreket istentiszteleti közösségbe, hogy együtt találkozzanak idősek és fiatalok Krisztus megváltó munkájával.

Az istentisztelet után Völgyesi Szomor Fanni adott meghitt és bensőséges koncertet, majd Ellenberger Tamás polgármester jóvoltából egy vacsorára került sor.

A gyerekek számára egész nap kézműves foglalkozást biztosított a gyülekezet egy helyi óvónőnek köszönhetően. Adja Isten, hogy az új kezdet Polányban megerősödést és megújulást hozzon!

Lélekvár koncert Téten és környékén

A kaposvári gyülekezet könnyűzenei együttese Győrben és környékén muzsikált október utolsó hétvégéjén. A Lélekvár együttes négy éve alakult azzal a céllal, hogy a kaposvári evangélikus gyülekezet családi alkalmait hangulatosabbá és barátságosabbá varázsolják az ifjúsági zenével. Az együttes sikeres működésének köszönhetően 2012-ben kiadta első CD-jét, melynek címe „Kiválasztottál”.

Szombaton Győrben egy esküvőn, vasárnap délelőtt Győrújbaráton istentisztelet keretében zenélt az evangélikus fiatalokból álló csapat, majd vasárnap délután Győr-Moson-Sopron megye egyik legszebb evangélikus templomában, Téten adott közel egyórás koncertet a négy fiatal. A koncertre szépen megtelt a téti templom érdeklődőkkel és gyülekezeti tagokkal. A keresztyén könnyűzenéhez talán nem hozzászokott hallgatóságot hamar magával ragadta a zene ereje. Szabenyi Ágnes énekes magával ragadó hangja, Hricó Iván billentyűs izgalmas játéka, valamint Horváth Balázs és Arató Lóránt dob- és basszusgitar kísérete betöltötte a Mária Terézia idején épült torony nélküli templomot. A koncert végén a helyi evangélikus lelkész, Vladika Zsófia megköszönte a zenekar szolgálatát, és egy beszélgetésre, szeretetvendégségre invitálta az előadókat és a hallgatóságot a gyülekezeti terembe.

Összeállította: Pongrácz Máté; Mate.Pongracz@lutheran.hu

Reformáció után Mindenszentek

„Reformáció napja, a földi küzdelmeit vívó egyház ünnepe után ma a dicsőséges, mennyei egyházra emeljük a tekintetünket, és így adunk hálát az egyház Urának” – hangzott el a csornai templomban a november 1-jén, mindenszentek ünnepén tartott istentiszteleten.

Tubán József lelkész 1Jn 3,1-3 alapján elmondta: „Nem a szenteket ünnepeljük, hanem azt a Krisztust, akinek keresztye által minden gyengeségünk ellenére is szentek vagyunk, és Isten gyermekeiként tekinthetünk magunkra.” Az istentiszteleten jelenlévők a húsvéti gyertyáról gyújtották meg a maguk mécsesét elhunyt szeretteik emlékére.

Kis közösség nagy álmai

Noha jelenleg csupán néhány tucatnyi – zömében evangélikus – lakója van az egykori artikuláris településnek, Vadosfa temploma a Rábaköz legnagyobb evangélikus szentélye. Az 1912-ben épített „lutheránus katedrális” már teljesen felújított állapotában fogadja a helybéli híveket, illetve a községből elszármazottakat. Mihácsi Lajos, a gyülekezet lelkésze elmondta: a templom külső és belső felújítását, valamint az orgona renoválását magában foglaló,

mintegy 40.000.000 forintos beruházás évtizedes álma volt az egyházközség tagjainak. A pályázati pénzeket kívül jelentős önerőt képviseltek a hívek adományai és felajánlásai: a templombelső felállványozását és a padok szét-szedését például teljes egészében önkéntes munkával végezték el. A több kisközséget magában foglaló gyülekezet jelenleg a magyarkeresztúri templom felújítását tervezi, amelyre már elkezdődött az adományok gyűjtése.

Ők sem ismernek kompromisszumot

Október 11-én, szombaton több mint ötven ember ragadott seprűt, lapátot, ásót, drótkéfét, porrongyot és szivacsot, hogy az országos „72 óra kompromisszum nélkül” elnevezésű rendezvény keretében szépítse, csinosítsa, csiszolja és takarítsa azt, amit szépíteni, csinosítani, csiszolni és takarítani kellett. Ágfalván nem csak ágfalvi, bánfalvi és soproni diákok szorgoskodtak, hanem a szomszédos osztrák település, Lépesfalva diákjai és lelkésze is. Itt a gyülekezeti ház udvarát és mellékhéleteit tették rendbe, Sopronbánfalván pedig a két éve épült gyönyörű téglakerítés tégláit csiszolták le, hogy azt egy impregnáló szerrel lekezelve megóvjuk a téli fagyoktól. Köszönet mindazoknak, akik munkájukkal és adományaikkal hozzájárultak a nap sikeréhez!

Összeállította:
Tubán József; tubanjozsi@freemail.hu

Tamás mise hétvége Órimagyarósdon

2014. október 10-11-én megrendezésre került a Vasi Evangélikus Egyházmegye ifjúsági hétvégéje Tamás misével egybekötve Órimagyarósdon. Erre a hétvégére több mint negyvenen érkezünk a bobai, büki, kőszegi és a szombathelyi gyülekezetből.

A szervezőink izgalmas programot állítottak össze nekünk.

Részt vehettünk egy interaktív előadáson a teremtéssel és a környezetvédelemmel kapcsolatban, ismerkedős játékokban, kvízzjátékokban, illetve végigmehettünk az Evangélikus Hittudományi Egyetem néhány lelkész hallgatója által összeállított imaösvényen, és kirándulhattunk a Vadása-tóhoz. Ennek a két napnak mégis a legfontosabb eleme a Tamás mise, amely már többünknek ismerős volt, de voltak, akiknek ez egy teljesen új élményt jelentett. Ez a finn gyökerekkel rendelkező alkalom a keresők és a hitükben megerősödni vágyók istentisztelete, amelyen emlékezhetünk keresztségünkre, együtt énekelhetünk, imádkozhatunk, és az úrvacsorában egy közösséget alkothatunk.

A hangulat nagyon jó volt, sok új barátságot kötöttünk, sokat nevtünk, és éjszakába nyúlóan beszélgettünk. Nagyon reméljük, hogy a jövőben ehhez hasonló hétvégékben és élményekben részesülhetünk még. **Gregersen-Labossa Júlia és Mórotz Réka**

Találkozások hete a büki gyülekezetben

A Büki Evangélikus Egyházközség az elmúlt években mintegy láncreakcióban ad fiatalokat a Magyarországi Evangélikus Egyház lelkési karába. Egymást érik a büki teológusok az Evangélikus Hittudományi Egyetemen. Ez a tény indította el a Találkozások hetének gondolatát: meghívni, hazahívni olyan lelkészeket, akik kapcsolódnak a büki gyülekezethez. A találkozásokra egymás utáni estéken került sor: október 15-én Pethő Attila őrimagyarósdai, 16-án Varga Tamás rábaszentandrásai, 17-én Takács Eszter győri, 18-án Fülöp Attila budapesti (Csillaghegy, Békásmegyér) lelkész, az egykor gyülekezetünkben szolgáló Fülöp Dezső lelkész unokája érkezett hozzánk. A szerdától szombatig tartó sorozatban a lelkészek az Esti hitvallások büki hangon címet kapták. 19-én vasárnap Fatalin Helga lelkész volt az istentisztelet igehirdetője, akivel bükiek és szakonyiak egyaránt nagy örömmel találkoztak újra. Délután a Hittudományi Egyetem Közel zenekara szolgált zenés biznyságtétellel a gyülekezetben, amelynek egyik tagja, Szidoly Roland szintén hazajött a büki a gyülekezetbe.

A programsorozat témája a fa volt. Lelkünket tápláló gondolatokat és biznyságtételeket hallhattunk a gyökerekről, amelyeken mindig marad valami abból a földből, amelyben felnőtt; a megtartó törzsről, a keresztre feszített és feltámadt Krisztusról; a szétágazó ágakról, amelyek mégis egy töből fakadnak; az elmúlásra emlékeztető őszi levelekről, a sokat elviselő rügyekről; valamint tanúi lehettünk a szárnyaló zenében megélt hitnek, mint a gyülekezeti élet egyik gyümölcsének.

Ifjúsági Önkormányzatunk tagjai a program több részét élőben közvetítették a buk.lutheran.hu oldalon.

Összeállította:

Kőrösi Krisztina; krisztina.korosi@lutheran.hu

Angyalkák, hála és örömének

Az Örömhír Evangélikus Keresztény Óvoda az idén három éves lett. Vannak olyan gyermekek, akik már el is ballagtak innen, és az iskolapadot koptatják. Van, akinek ez az első óvodája, és idén lett nagycsoportos. Az intézmény – Istennek hála – évről évre gyarapszik. Már három csoporttal működik az óvoda, mindhárom: a Napsugár, a Margaréta és a Báránka csoport is izgatottan várta az idei születésnap ünnepséget.

Október 10-én, pénteken délelőtt az óvodai dolgozókkal ünnepeltek a gyermekek. Este háromnegyed hatkor kezdődött a családi ünnepség: a templom minden padja megtelt a gyermekekkel, testvéreikkel, szülőikkel és gyülekezeti tagokkal. A harangszó és orgonajáték után Ittész János nyugalmazott püspök köszöntötte az egybegyűlt ünneplőket. Az istentisztelet a hálaadás témájára épült, és a püspök úr, mint az óvoda keresztapukája, mindenre és mindenkire kiterjedően sorolta, hogy mi mindenért lehetünk hálásak, hogy létrejöhettek, és immár harmadik éve működik az Örömhír Óvoda. A köszön-

tés után kezdetét vette az istentisztelet, amelynek bizonyos pontjain – a gyülekezet két lelkésze mellett – a gyermekek és az óvónők is részt vettek a szolgálatban.

A nap egyik fénypontja Gelencsérné Bíró Bernadett beiktatása volt, aki már második éve dolgozik az óvodában. Ezt követően énekel, általános köszöngésekkel és az áldással ért véget az istentisztelet, amelyet egy szeretetvendégség követett a gyülekezeti teremben, ahol a gazdagon megterített asztal mellett kötetlen együttléttel ért véget e hosszú és tartalmas ünnepnap.

Missziói nap volt Veszprém megyében

Október 18-án rendezték meg Marcalgergelyiben a Veszprémi Evangélikus Egyházmege missziói napját. Bár az október 24-i péntek ledolgozása miatt ez a szombat munkanapra esett, mégis – talán a kora délutáni kezdésnek köszönhetően – a jelenlévők a nyitó istentisztelet kezdetére szinte teljesen megtöltötték az evangélikus templom földszinti részét.

Mint azt a reakciók is igazolták, nem volt rossz ötlet, hogy egy „hagyományos” istentisztelet helyett ezúttal némiképp rendhagyó (nem rendbontó!) módon Tamás misével ünnepeljünk. A gyülekezetben szeptember 1-je óta szolgáló Weltler Gábor lelkész vezette a liturgiát Isó Zoltán és Németh Katalin lelkészek közreműködésével. Az énekeket a malomsoki gyülekezet zenekara kísérte, kiegészülve Kovács Viktor, somlósölösi lelkész szolgálatával. A közös éneklésben, az imádságban, az Istendicséretben, a jól felépített liturgiában, annak két csúcspontján: az igehirdetésben és az úrvacsorában is az élő és minket ma is megszólító Istennel találkozhattunk. Tubán József lelkész Lk 10,1–9 alapján a hetvenkét tanítvány kiküldéséről hirdette közöttünk Isten szent ígését. Nem volt véletlen ez a textusválasztás sem, hiszen október 18-a Szent Lukács evangélista emléknapja is az evangélikus liturgikus tradícióban.

Az „imádságjárás” alatt a személyes áldásokban, a keresztségre emlékeztető áldásban, a gyertyagyújtásban és imádságírásban igazán átélhettük, hogy az egyház Krisztus teste, s hogy mindnyájan e test a tagjai vagyunk. A Tamás mise után a jelenlévő gyülekezet ifj. Dr. Hafenschner Károly előadását hallgatta meg – Emlékezés az egyház jövőjére címmel. Ezt követően pedig a megterített asztal mellett hosszú órákig tartó kötetlen beszélgetéssel és Polgárdi Sándor esperes úti áldásával ért véget egy igazán szép és Istentől áldott missziói alkalom.

Reformációi ünnep Malomsokon

Tavaly indult útjára – nem titkoltan hagyományteremtő céllal – a rábaszentandrásai és malomsoki evangélikusok közös reformációi ünnepsége. Mivel az elmúlt évben a rábaszentandrásaiak voltak a vendéglátók, idén Malomsokon gyűltek össze a hívek október 31-én, hogy közös úrvacsorás istentisztelettel és egy hozzá kapcsolódó szeretetvendégséggel ünnepeljék e jeles napot. Weltler Gábor helyi lelkész hirdette Isten ígését, majd a megterített asztalnál Varga Tamás tartott előadást „Az Ágostai hitvallás története, tartalma és aktualitása” – címmel... Az ünnepség végén elhatározták a jelenlévők, hogy a következő két évben a két anyagyülekezet egy-egy filiájában lesznek ezek az alkalmak – aktívan bekapcsolva őket is a közös ünneplésbe.

Összeállította: Weltler Gábor; gabor.weltler@lutheran.hu

„Hadd szóljon orgona, s a szárnyaló dal”

Ebben a számunkban az egyházzenei szolgálatot járjuk körül. Először Kendeh Gusztávot, az Országos Egyházzenei Bizottság vezetőjét kérdezzük az általános helyzetről.

Kérem, röviden mutassa be a zenéhez való kötődését!

Fuvola-szolfézs szakos tanár vagyok. 1967-től Keszthelyen furolát tanítottam, 1985-től Tapolcán 22 éven át, nyugdíjazásomig a helyi zeneiskola igazgatója voltam. 2006-tól az Országos Egyházi Zenei Bizottság vezetője vagyok.

Milyen feladatot lát el ez a bizottság, illetve mit jelent ennek a szolgálati területnek a vezetése?

Ez elsődlegesen adminisztratív, koordináló feladat. Egyrészt az egyházzenei tevékenység támogatása (kórusok, együttesek, egyházzenei alkalmak szervezése), másrészt az orgonák karbantartása, felújítása. Ezeket pályázati rendszerben évente egy alkalommal hirdetjük meg. Ehhez a munkához új elemként jelent meg az elmúlt 3 évben az egyházzenei konferenciák szervezése.

Hogy látja ma az egyházzene helyzetét?

Tarka. Vannak nagyszerű és követésre méltó területek, de van, ahol kántor sincs. Személyfüggő. Ha van hozzáértő, agilis személy, rendszerben működik. Sok esetben ez a szolgálat szinte „hobby” szinten működik, és köszönet jár érte. Ugyanakkor nagyon nagy lekötöttség. De sajnos nem beszélhetünk a lutheránus zenei hagyományok követéséről.

Komoly-, vagy könnyűzene?

Egész életemet a komolyzene területén éltem le. Sajnálom, hogy nem alakul ki párbeszéd a két stílus között. Régebben

letett volna erre lehetőség, de jelenleg nincs a bizottságban könnyűzenei szakember. Látásom szerint az ifjúsági vonalat más csoport képviseli. Ugyanakkor a könnyűzene területén is kevés a szakember.

Mi a kántorok, karvezetők helyzete ma?

Végletek vannak. Nagyvárosokban általában normál szintű kántori szolgálat és énekkar is van. De vannak az „egyujjas” kántorok, akiknek a szolgálatára éppúgy szükség van. Az ő fejlesztésük is fontos lenne, de erre sajnos nincs kapacitása a bizottságnak. Azzal kezdtük, hogy minden megyében legyen egy referens, akivel kapcsolatot lehet tartani, de ez is elég foghíjas. Szükség lenne rá, mert az 500 éves évfordulóhoz közeledve meg kellene jelennie a speciális lutheránus egyházzeneének is. Ehhez azonban kapcsolattartásra van szükség.

A főtí kántorképző munka komolyan folyik. Más lett a formája, mint a rendszerváltás előtt, de a szakmai része nagyon komoly. Ugyanakkor az itt végzett kántorok nagyon kevesen vannak.

Az iskolai rendszer változik, így most kellene lépni, hogy az egyházzenei oktatást erősíteni lehessen. Az egyházi iskolákban kötelezővé kellene tenni az énekkar létrehozását. Azokból lesz a későbbiekben is énekkari tag, illetve vezető, aki diákkorában megismerkedett a kórusmuzsika örömeivel. Az evangélikus középiskolai találkozók is mindig ugyanazok a kórusok szerepelnek, és nagyon hiányoljuk egy-két nagy hagyományú iskola énekkarát. Az énektanárokat próbáljuk bevonni az egyházzenei munkába a konferenciáinkon. Ez nem kötelezhető, így az iskola vezetésének felelőssége nagyon nagy ebben, hogy elküldi-e ide nevelőjét.

Ugyanilyen felelőssége van a gyülekezeteknek az utánpótlás nevelésében, oktatásában. Évek óta van olyan gyülekezet, amelyet a kántorképzőbe küldendő gyerekek anyagi támogatásával segítünk. Mi ennyit tudunk segíteni.

Milyen az eszközpark, vagyis milyen állapotban vannak az orgonák?

Sokat foglalkozunk az orgonák helyzetével, hogy megfelelő eszköze le-

hessen a zene megjelenésének. Pl. Torvajon, Ceglédén, Nemesleányfalun nagyon értékes és romokban levő hangszereket tudtunk felújítani. Sok kisgyülekezetben is megújultak a hangszerek. A nagy értéket képviselő hangszerek felújítása azonban nagy terhet ró az országos egyházra. Ennek a munkának reklámhordozói lehetnek majd azok a CD-k, melyeket ezeken a hangszereken tervezünk elkészíteni.

És más hangszerek?

Más hangszerek – természetesen melyeknek helye van a szakrális térben (tehát szinte az összes hangszer) –, akár a kíséretben, akár szólószólistikusan emelhetik az istentisztelet megélésének lehetőségét, színesíthetik a közösségi életet. Ugyanakkor meg kell tartani az egyensúlyt. A gitározás nem váltja ki az orgona szerepét. A gitáros ifjúsági énekek segítenek a ritmikus éneklés elérésében, bár ez még mindig csak cél marad.

Hol és hogyan jelenik meg egyházzene a nagyközönség előtt?

Az egyházzenenek nincs országos megjelenési fóruma, majd minden területnek van legalább egy íróasztala az Üllői úton. A jelenlegi zsinati rendben sincs lehetőség arra, hogy szóba kerüljön az egyházzene kérdése. Az egyházzene nagyobb a szerepe az oktatás területén is, mint ahogy ma megéljük. Az evangélikus identitás fejlesztéséhez, maradandó élmények megszerzéséhez, a közösség megteremtésére nagyon jó eszköz az egyházzene.

Legtöbbször a médiában közvetített istentiszteleteken találkozunk az egyházzene megjelenésével. Számomra fontos, hogy az istentisztelet nem kultúrbeutató. Nem kell egy rádiós istentiszteletre mindent felsorakoztatni csak azért, hogy legyen, hogy kitöltsük az időt. A másik véglettel kapcsolatban pedig az a cél, hogy bármilyen kicsi gyülekezetből közvetítenek, akkor is szakképzett KÁNTOR szolgáljon. Akár a szomszéd gyülekezetből. Jó lenne, ha zenei referensek teret kapnának ennek a koordinálásában.

Az egyházzene nem pénzkérdés, hanem mint az igehirdetés egy speciális formája, lélek kérdése.

Kórusmuzsika Szombathelyen

A szombathelyi evangélikus gyülekezet zenei életét 2003 óta ismertem meg közelebbről, hiszen ekkor kerültem ide organistaként, később beiktatott kántorként a gyülekezetbe. Az itt végzett bő egy évtizedes zenei munkába szeretnék egy kis bepillantást engedni a kedves olvasóknak.

A gyülekezetben már 2007 óta működik egy Liturgikus Kórus, melyet Ecsedi Zsuzsa hívott életre, és egyúttal ő alapozta meg a repertoárt. Az énekkar havi rendszerességgel szolgál az istentiszteleteken, szoros együttműködésben állva a gyülekezet lelkészeivel. 2003 és 2006 között Kajzinger Ildikó irányította a szakmai munkát, majd jómagam vettem át a kórus vezetését. Rendszeresen böjti, adventi, de újabban már karácsonyi és pünkösti vesperás istentiszteleteink. Húsvét hajnalban és Szenteste éjszaka a capella énekkel szolgálunk. Ezek az alkalmakon a gyülekezet is kézbe kapja a liturgia menetét, hogy aktívan részt vehessen a liturgikus cselekményekben: énekkel, imádsággal egyaránt. Az orgonaszolgáltatást kolléganőmmel, Laborczy Erzsébettel együtt látjuk el.

A gyülekezetben 2009 őszétől megalakult egy másik énekkar is, a „VOX Savariae Evangélikus Vegyeskar”. A kórust egy osztrák-magyar határon átívelő program keretén belül

hívták életre, amikor is 2010 áprilisában Ausztriában, Güssingben (Németújvár) közösen előadtuk G.F. Händel Messiás című oratóriumát. Innen jött az ötlet, hogy ezt a művet idehaza is bemutassuk, így indult el ez a szakmai munka. 2010 óta évente jótékonyági koncertekkel örvendeztetjük meg a gyülekezet és Szombathely város magas kultúrát kedvelő közönségét. Ezek a nagyszabású koncerteken a Savaria Szimfonikus Zenekar működik közre, valamint mindig igyekszünk magasan kvalifikált szólistákat is bevonni a produkciókba.

Bemutattuk már Mozart Requiemjét, több egyházi kantátát J.S. Bachtól, de a böjti időszakban Pergolesi Stabat Materét hallhatta zenés áhítat keretében a gyülekezet.

2013-ban egy húsvéti Bach korabeli istentiszteletet állítottunk össze, melynek szerves részét alkotta a BWV 66-os kantáta, legutóbbi produkción pedig Mozart Koronázási miséje volt, hiszen templomunk felújítási munkálatainak záróakordjaként nem ünnepelethettünk volna méltóbb muzsikával templomunkban.

Lakner-Bognár Nóra
a Szombathelyi Evangélikus Gyülekezet kántora

A kántori szolgálat szépsége, öröme és nehézsége...

Amikor telefonon megkaptam a felkérést, hogy írjak pár gondolatot a kántori szolgálatról – bizonytalan voltam, hogy mit is írhatnék, és miért pont én? –, s ezen gondolataimat a felkérést végző lelkésszel is megosztottam. Mit is írhatnék, hiszen csak egyszerűen szeretem ezt a szolgálatot, és igyekszem hűségesen végezni több mint negyven éve. Na, hát ez az... hangzott a szelíd válasz.

Kisgyermekkorom óta gyülekezetben éltünk, szüleimtől azt láttam, hogy fontos a számukra Krisztus ügye. Gyermekkorom, ifjúságom „kötelező” zongoraórái mellett a főtí kántorképzőben töltött nyarak hosszú időn keresztül meghatározóak voltak számomra. Az akkori tanfolyamvezető, Kiss János bácsi szigorú szeretete, következetessége abba az irányba terelt minket, hogy csak felkészülten, alázattal ülhettünk a harmónium- és orgonapadra, ha istentiszteleten szeretnénk szolgálni.

A korábbi – gyermekéveimet meghatározó – oroszlány gyülekezetből Győrbe költözésünkkor a nádorvárosi gyülekezetbe, s annak kórusába járt a család. Középiskolás voltam, amikor felkérést kaptam a nádorvárosi lelkészekől, hogy szeretnék, ha vállalnék kántori szolgálatot. Természetesen boldogan igent mondtam, s nagy izgalommal készültem a vasárnap esti – akkor még volt – istentiszteletre. Az éj ím, érkezik... kezdetű korálunkkal. A vasárnap esti istentisztelet egyszerű liturgiája után a nálunk meghonosodott, most használatban lévő 17-es liturgia megtanulása következett. Így lassan, következetesen épült fel a teljes szolgálati kör.

Mi is a kántor feladata? Ez természetesen gyülekezetenként kicsit változik, de hozzátartozik a munkához az esketési,

temetési szolgálat, ami esetenként nem könnyű, nemcsak azért, mert nyáron meleg van, télen meg nyakamba eshet a hó.

De szükséges a gyülekezeti énekeink tanítása, amit aktívan végeztünk, végzünk istentisztelet előtt, ill. bibliaórákon a kántortársammal, hisz mindig két fő volt az állandó szolgálattevő.

Kezdő kántorként nagy szeretettel vett körül, és segítette munkámat az akkori kántor – Edit néni –, akinek ezúton is köszönöm, hogy bevezetett a szolgálat szépséges rejtelmeibe. Nem mellékesen jegyzem meg, hogy ő hatvan évig volt gyülekezetünk kántora. A kántori munka fontos része – ahol meg lehet szervezni – a kórusmunka is. A már működő énekkart egy-két évig vezettem, amíg szakavatott zenészek át nem vették tőlem ezt a feladatot. Mindig fontos volt számomra a kórusban éneklés is, így az egyházi kórusban való szolgálat ötven éve jelen van az életemben. Hiszem és vallom, hogy a szívből való éneklés öröm és imádság.

Jelenlegi kántori szolgálatomban fontosnak tartom azt is, hogy évente két alkalommal – böjten és az őszi emlékező évfordulón – zenés áhítatot szervezzek templomunkban a komolyzenét szerető gyülekezetnek, melyen kórusmuzsika és hangszeres darabok hangoznak el. Fontos a gyülekezetünk kifelé nyitása is, így kántorként évek óta aktívan közreműködöm egy zenei óvoda karácsonyi műsorában.

SOLI DEO GLORIA

Kovács Péterné
Győr-nádorvárosi kántor

Összeállította: Koczor György, gyorgy.koczor@lutheran.hu

A szabadság és a bölcsesség levegője

Tölle Balázst nem egyszerű elérni. A soproni Berzsényi Dániel Evangélikus (Líceum) Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium igazgatójának sokféle világi és egyházi megbízatása van. Ő a Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinatának világi alelnöke, a Nevelési-Oktatási Bizottság elnöke, az Országos Presbitérium tanácskozási jogú tagja, az Ordass-Prónay-díj kuratóriumának a tagja, a Soproni Egyházmegye Választási Bizottságának tagja, a Soproni Gyülekezet Szociális és Házi Betegápoló Alapítványa felügyelőbizottságának elnöke, a két másik soproni evangélikus iskola igazgatótanácsának tagja, a Soproni Líceumi Vívóegylet elnöke, és még hosszan sorolhatnánk.

Sopronban született, ott járt a gimnáziumi évekig óvodába, iskolába. Több oka volt, hogy a tanári pályát választotta, s a pécsi egyetemi évek idejére elhagyta kedves városát. „Különös ajándék az, ha az ember időben felismeri, hogy tanárnak való, másrészt ha bátran dönt, hogy az is lesz. Találkoztam néhány kiváló és számos nagyon gyenge tanárral – mindkettő motivált; de különösen az, hogy 1989-ben érettségiztem, és a szabadság levegőjében sokan abban reménykedtek, hogy gyökeresen más lesz minden.

Biztonságos pálya lesz a tanároké is; itt nem a pénzre gondolok elsősorban, de arra, hogy megszűnik a kontraszelekció. Többen bíztunk abban, hogy újra olyan tanári előképek léphetnek elő mérceként, mint Babits vagy Arany János. Azzal együtt sem bánom, hogy a tanári pálya mellett döntöttem, hogy ez nem így lett; az evangélikus iskola gyakran menedék is a magamfajtáknak” – mondta Tölle Balázs.

A pálya sok nehézsége és küzdelme mellett a fiatal felnőtté nevelődés idején lehet együtt a diákjaival, és számos lehetősége van segíteni őket. Magyartanárként ez különösen fontos eleme a hivatásnak. „Ha valaki átélte már, hogy kamaszok általa ismerik meg a könnyebb és kényelemmel kecsegtető szultán helyett a tisztességet, becsületet és hűséget választó Szondi apródjait, vagy Moliére olvastán felismerik az álszentet, vagy rácsodálkoznak az anyanyelvük adta tökéletesség szépségére, az tudja, hogy aki elhagyja ezt a hivatást, miért tanít néha álmában, s hogy aki nem tudja elhagyni, pedig megtehetné, miért marad meg mellette.”

Tölle Balázs 2001-ben lett az iskola igazgatója. Közel másfél évtizede vezetni a Líceumot nagy felelősség és lehetőség, nyilatkozta. Ez az első munkahelye, ötödéves egyetemistaként kezdett főállásban dolgozni. „Nem csupán a jelenleg itt dolgozók, vagy az ide járók közössége ez, de a még élők és már távozott egykoriak szellemi közössége. Olyan missziós erő, amivel Isten kegyelméből élünk különös ajándék, visszaélünk vele nagy hálátlanság.”

Egy épülő, de már egy működő újra evangélikus Líceumba kerülhetett be fiatal tanárként. Az egyik olyan iskolába, amit elvettek ugyan, de nem zártak be, így működhetett tovább állami iskolaként, az államosításkor kapta meg Berzsényi Dánielt névadójaként. Az államosítás ellenére nagyon sok érték fennmaradt. „Két tapasztalt, idős kolléga mellett kaptam helyet a tanárban, mindkettő akkor idős lelkeszként hittant tanított. Alpár Geyza bácsival délelőtt, Sümeghy Józsa bácsival délután, este, a levelező tagozat szüneteit, lyukasórákat töltöttem együtt. Aki ismerhette őket, tudhatja, hogy a szabadság és a bölcsesség levegője vett körül – ha van erőssége a Líceumnak, remélem, ma is éppen ez: a szabadság és bölcsesség levegője”.

A gimnáziumba járó közel 750 diák harmada evangélikus. A dr. Lampért Gyula igazgató által elindított iskolaszervezeti változás a 2000-es évek közepétől stabilizálódott. „Haláláig helyetteseként dolgoztam, így a nyolcosztályos gimnázium, a német nemzetiségi képzés mellé szerves egységként lépett az angol nyelvi előkészítő évfolyam. Úgy építettük fel a képzést, hogy kiemelt hangsúly egyik irány kárára sem érvényesül. Sokféle érdeklődésű diák közösséggé formálása az igazi lutheránus iskolai tradíció – tudták elődeink is, hogy a tanuló és a diák nem azonos. A tanuló tantárgyat jön tanulni, a diák a másik diáktól is szívesen tanul és méretik meg előtte, hogy próbálja saját magát, korlátait, lehetőségeit megismerni és elfogadni.”

Arra a kérdésre, hogy elfoglaltságai, feladatai mellett marad-e még szabadideje, Tölle Balázs úgy válaszol: „Feleségem türelmére és szeretetére szükség van ahhoz, hogy a rám szabott feladatoknak meg tudjak felelni. Miután mindketten bölcsészek vagyunk, örülünk, ha együtt marad időnk a könyvre, színházra, filmre. Fiunk harmadéves bölcsészhallgató és zenész, lányunk tizenhét éves gimnazista, sportol és gyógytornásznak készül; az a legértékesebb idő, amit együtt tölthetünk.”

Balla Emőke

A jövő mi vagyunk

A kőszegi ifi

A Naprendszerben – ahol a Nap gravitációs hatása érvényesül – találjuk a Föld nevű égitestet, melynek északi földgömbjén, annak is a 47. fokán, a 16. hosszúsági körén terül el Magyaror-

szág ékszerdoboz, Kőszeg, mely megmentette a világot a pusztulástól, hisz zászlónk alatt egyesült minden erő a törökökkel szemben. S itt, e nemes egyetemi szabad királyi városcsónak alkotta meg Isten a kőszegi ifit.

Arra már senki sem emlékszik, mikor alakult pontosan, hiszen évről évre (pontosabban négy-öt évente, mivel főleg középiskolások alkotják a csoportot) cserélődnek a tagok, bár nem ritka, hogy a régiek is vissza-visszajárnak.

Minden év tavaszán Balatonszárszón rendez a gyülekezet egy párnapos tábor a konfisoknak, amin az ifisek közül is részt veszünk néhányan mint segítők. Ez az első alkalom, ahol a fiatalabbak láthatják, milyen az élet a konfirmáció után. A tanév végén kerül megrendezésre az „Ifi-befogadó”estünk, ahol közös énekléssel, játékokkal és sütöge-

téssel avatjuk be az újakat. Pár éve nyáron külön ifis tábor is szervezünk Gyenesdiáson. A 2008-as kőszegi Szélrózsa találkozótól pedig különösen is nagy lelkesedéssel veszünk részt minden Szélrózsán – legutóbb Soltvadkeren huszonheten voltunk innen, Kőszegről.

A péntek esti ifjúsági alkalmak közül a legnépszerűbbek az ifis teaházak, amelyeken nemcsak a szűk ifjúsági kör, de a város más felekezeteinek tagjai is gyakori vendégeink. Ezekre az alkalmakra főleg keresztény ifjúsági zenekarokat hívunk meg. A teaházak mellett az évente általában kétszer megrendezésre kerülő „BÖFIK”, azaz Boldog Öregek és Fiatalok Klubja találkozói a legérdekesebb alkalmaink. Ilyenkor a keddi bibliakör nyugdíjas, de lélekben rendkívül fiatal tagjai-val együtt játszunk, beszélgetünk, és sokat tanulunk egymástól mindenféle témakörben. Tartottunk már ilyen találkozót szeretetotthonunk lakóival együtt is.

2010-ben alakult a gyülekezet ifjúsági zenekara, az Echo, amely a tagok Kőszegről való elkerülésével feloszlott ugyan, de két teológusunk a teológusokból álló Közel zenekar oszlopos tagjaként folytatják az itt megkezdett muzsikálást.

Kapcsolatban vagyunk az Atlantic Bridge nevű nemzetközi keresztény ifjúsági szer-

vezettel. Saját „Hidépítő klubunkkal” részt vettünk három fesztiválon (ezek közül kettő Kőszegen került megrendezésre, egy pedig Csehországban), és egy csereúton Hollandiában. Éppen most októberben járt nálunk a szervezet vezetője ausztrál zenészekkel, akik a szakközépiskola diákjaira építve szeretnének alakítani egy új csapatot. Az Atlantic Bridge szervezései mellett finn testvérgyülekezetünkkel ápolunk aktív kapcsolatot. Több ifjúsági csoport járt már nálunk Mikkeliből, és 2011-ben mi tölthettünk húszfős csoportunkkal egy felejthetetlen hetet Finnországban. Most ősszel pedig egy mikkeli fiatal lány végzett önkéntes szolgálatot gyülekezetünkben, akivel az ifi tagjai közül többen is jó barátságba kerültek.

A kőszegi ifibe tartozni vitathatatlannal nagy dolog, hiszen évek óta él már ez a közösség. Állandóan változik – hiszen a régiek mennek, és az újak jönnek, most is egy generációváltást él meg a közösség. Az idei karácsonyi ünnepre készülve például az éppen tíz éve indult csoport tagjai szerveznek egy találkozót. Az ifjabbak pedig készülnek az ünnepre, amikor is hagyományosan ellátogat az ifis csoport szeretetotthonunkba, hogy műsorral köszöntsék a lakókat...

Baranyay Zsófia

Mézeskalács – karácsonyfára, vagy sütinek

Hozzávalók: 70 dkg liszt, 20 dkg margarin, 4 e.k méz, 35 dkg porcukor, 2 tojás, 2 k.k. szóda-bikarbóna, 1 sütőpor, fahéj vagy mézeskalácsfűszer. A hozzávalókat összegyúrjuk, fél cm-vastagra sodorjuk, szaggatjuk, sütjük. **Díszítés:** gőz felett felferünk 1 tojás fehérjét 10 dkg porcukorra. Nekünk bevált, gyerekekkel is bátran bele lehet vágni. Hamar puha és nagyon finom!

Összeállította: Giczi Nikolett (gnikolett@t-online.hu)

Bemutatjuk egyházkerületünk idei Gyurácz-díjazottait

A Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület pedagógusainak éves találkozásán ismét sor került a Gyurácz Ferenc-díjak átadására. A kerületi kitüntetést olyan evangélikus pedagógus nyerheti el, aki példamutató életet él, és hűségesen végzi munkáját. Az október 3. és 4. között Pápán tartott konferencián Szemerei János püspök és Mészáros Tamás egyházkerületi felügyelő két óvónőnek adta át az emléklakettet. Őket mutatjuk be az alábbiakban, egy-egy rövid interjú keretében.

Milichovszkiné Szalai Ilona

Hogyan érintette Önt, amikor értesült arról, hogy a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület idén Önnek ítélte a Gyurácz Ferenc-díjat?

Nagyon meglepődtem, mikor értesültem róla. Megtiszteltetésnek érzem, hogy valaki úgy gondolja, a munkám és az életem példa lehet.

Mi jelenti az Ön számára a legnagyobb sikerélményt pedagógiai munkája során?

Örömmel tölt el, mikor újtára bocsátunk nagycsoportosokat, és megállják a helyüket az iskolában, majd az életben. Mert úgy érzi az ember, hogy egy kicsit mi is hozzájárultunk ehhez. Naponkénti apró sikerek azok, amikor a gyermekek önmagukhoz képest fejlődnek, formálódnak. Fontos kiemelni, hogy mindez a kollégáim nélkül nem valósulhatna meg. A gyermekekkel való közös élmények megélése, kirándulások, felfedezések, alkotó tevékenységek motiválják az embert.

Ki az Ön példaképe, aki inspirálta/inspirálja hivatásválasztásában, illetve óvodapedagógusi tevékenysége végzésében?

Már kicsi koromtól fogva óvónőnek készültem. Abban a kegyelemben volt részem, hogy tanulmányaim során olyan pedagógusok tanítottak, akik példát mutattak emberszeretetben és a hivatás iránti alázatban. Vannak olyan kolléganőim, akikkel évtizedek óta együtt dolgozom, de a fiatalabb kollégákkal is állandóan inspiráljuk egymást az újabb ismeretek felkutatására és befogadására.

Heizer Ágnes

Hogyan érintette Önt, amikor értesült arról, hogy a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület idén Önnek ítélte a Gyurácz Ferenc-díjat?

Még most is felfoghatatlan számomra az, hogy ilyen magas elismerésben részesülhettem. Igyekezem mindig maximálisan helytállni, hiszen az óvodapedagógusi pályát én hivatásként élem meg, és nem is tudnám másként elképzelni, de több pedagógus van – a környezetemben is –, akik hasonlóan elkötelezettek, ezért egyáltalán nem számítottam rá, hogy a nevem egyáltalán lehetőségként is felmerül. Természetesen nagyon boldog vagyok, mert mindenkinek szüksége van visszajelzésekre – arra, hogy tudja, mások miként vélekednek a munkájáról. Hálásan köszönöm azoknak, akik ajánlásukkal felterjesztettek a díjra, hogy gondoltak rám. Isten mellett ők azok, akik leginkább ismerik munkámat, akiknek a véleménye fontos számomra, s persze a gyermeki visszajelzések, amelyek igazi tükröt állítanak elénk. Reménység szerint az Úr erőt ad a további munkámhoz, hogy méltó lehessen az elismerésre.

Mi jelenti az Ön számára a legnagyobb sikerélményt pedagógiai munkája során?

Keresztén pedagógusként nagyon fontos számomra a ránk bízott gyermekek hitéletre nevelése, az, hogy a Biblia tanításait átadhatom nekik. Nagy boldogság számomra, amikor azt tapasztalom bibliaköri foglalkozáson, hogy a Szentlélek munkálkodik egy-egy gyermekben, és amikor a mindennapokban megerősítést kapok arról, hogy megérintette őket egy bibliai történet, vagy épp egy imádság. A „magvetésnek” fontos időszaka az óvodai életkor – ezért minden percét ki kell használni.

Ki az Ön példaképe, aki inspirálta/inspirálja hivatásválasztásában, illetve óvodapedagógusi tevékenysége végzésében?

Nem jártam óvodába, így nincsenek gyerekkori óvodás élményeim, emlékeim. Viszont korán megtapasztaltam azt, hogy nagyon erősen kötődöm a kisgyermekekhez – családban, játszótéren kerestem az alkalmat, hogy köztük lehessenek, játszhassek, foglalkozhassak velük. Így már nyolc éves korom körül megfogalmazódott bennem, hogy óvó néni leszek, s ehhez az elhatározásomhoz ragaszkodtam a későbbiekben is – fel sem merült bennem, hogy más pályát válasszak. Gimnazista koromban nyaranta bekéredzkedtem egy-egy hónapra az egyik óvodába, hogy részese lehessenek az óvodai életnek, hogy tapasztalatokat gyűjthessek. Boldog voltam, hogy mai szóval élve „önkéntesen” segíthettem az akkori pedagógusoknak, akiktől természetesen rengeteget tanultam. Hivatásválasztásomban tehát maga a gyermekszeretetem inspirált, ez volt a meghatározó. Később, 33 éves pályám során – Istennek hála – mindig vezetett mellém olyan tanárokat, kollégákat az Úr, akik folyamatosan formáltak, akiktől tanulhattam, akik szakmai tudásukkal, munkabírással, hitéletükkel mintát adtak, akikre felnézhettem. Úgy érzem, Isten a tenyerén hordott engem, Ő egyengette utamat, Ő vezetett el idáig, Ő mutatta meg az utamat. Hálás vagyok minden kisgyermekért, akit Ő általa rám bíz.

Fotó: Szabik Károly

2015-ben bővült tartalommal jelenik meg
a *Dunántúli Harangszo*.

Megrendeléseiket az eddigi módon küldhetik el
a gyorgy.koczor@lutheran.hu email címre,
a 8933 Zalaistvánd, Arany J. tér 2. postacímre,
vagy a +36 20/824-3444 telefonszámon.

*Eddigi megrendelőink automatikusan
jövőre is megkapják az újságot!*

Az újság kiadását adománnyal kérjük támogatni,
melyet az alábbi számlára lehet befizetni:

Számlakezelő: Zalaistvándi Evangélikus Egyházközség

Számlaszám:

Uni Credit Bank 10918001-00000028-48030025

Külföldről:

IBAN: HU20 1091 8001 0000 0028 4803 0025

A közlemény rovatba kérjük beírni a **megrendelő neve
és címe mellé: Adomány DH**

(Egy újság egy évre szóló önköltségi ára 1.500 Ft)

Csoportos megrendelésekkel kapcsolatban kérjük, figyel-
jék az egyházi levelezőlistákat és honlapokat!

**Fogadjátok be egymást,
ahogyan Krisztus is befoga-
dott titeket Isten dicsőségére.
(Rm 15,7)**

*A 2015. év igéjével kívánunk
minden olvasónknak és családtagjainak
szeretetteljes karácsonyi ünnepeket
és áldásos újesztendőt.*

A szerkesztőbizottság

Dunántúli Harangszo

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület lapja

Megjelenik negyedévenként

Felelős kiadó: Szemerei János püspök

Főszerkesztő: Kovács László

Telefon: +36 20/824-2869

Email: kovacs.laszlo312@upcmail.hu

Szerkesztés, terjesztés: Koczor György

Telefon: +36 20/824-3444

Korrekter: Miklósné Jancsó Hanna

A szerkesztőség címe: 9400 Sopron, Pf. 268

Szerkeszti a Szerkesztőbizottság

Megrendelhető: E-mail: gyorgy.koczor@lutheran.hu

Postacím: 8933 Zalaistvánd, Arany J. tér 2.

Az újság kiadását adománnyal kérjük támogatni, melyet az
alábbi számlára lehet befizetni:

Számlakezelő: Zalaistvándi Evangélikus Egyházközség

Számlaszám:

UniCredit Bank 10918001-00000028-48030025

Külföldről: IBAN: HU20 1091 8001 0000 0028 4803 0025

Készült az Asperján Nyomdában

Tördelés: RENZOL Dekor Reklámstúdió, Zalaszentgrót

A cikkek tartalmáért a szerző vállal felelősséget!

ISSN 1416-9770

A hátoldalon a gyórsági templom harangja látható.

Fotó: Menyess Gyula

